

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 26.

ANUL IX.

Săbii 29. Iunie. 1861.

Телеграфъ есе одатъ не септемвль: Жоа. — Презмерациunea се фаче дн Сăбii да еспедитъра фоиел; не афаръ ла Ч. Р. поде, къ вані гата, при скрисори франкате, адресате кътре еспедитър. Президіа презмерациі пентрă Сăбii есте не ан 4. ф.л. 20 кр. в. а. еар не о жметате де ан 2. ф.л. 10 кр. Пентрă челелате пѣрѣ але Трансилваніеі

ші пентрă провинциеле дн Монархиз не зпан 5; ф.л. 25 кр. еар о жметате де ан 2. ф.л. 62 1/2 кр. Пентрă принч. ші дері стріне не ан 9 ф. 45 кр. не 1/2 ан 4 ф.л. 72 кр. в. а. In серате се пьтеск пентрă днѣаеа брѣ къ 7. кр. шірл къ літере піч, пентрă а доза брѣ къ 5 1/2 кр. ші пентрă а треіа ренегіре къ 3 1/2 кр. в. а.

TRANSLVANIA.

Ла дорінда маі мълорѣ де а се тилъри „Трактатъ деспре Бисерика Ортодоксъ дн Бѣковина“ дн Брошъръ, днчетъмъ де а континва ачестъ трактатъ дн дрѣмълă жърналісткѣ, къ атъта маі мълѣ къ кът днспмътатеа матеріеі чере, ка съ фие вине пѣстратъ. Ешіреа лѣі дн Брошъръ се ва ефектъа кът маі кърѣндѣ.

Сăбii 24 Іunie. Днтревареа чеа маі днсетпнатъ ера дн септъмъна трекът приміреа саѣ рефсареа адресеі діетеі зпгърешті де кътръ Маіестатеа Са. Ачеаста днтреваре окъпа мінциле тѣтзор маі въртос ачелора, каріі дорескѣ къ ардоаре о кът маі кърѣндѣ старе нормалъ а Патріеі поастре ші а днтреціі Монархіі. Еа се хотъръ дѣмнекъ дн 30 Іunie къ зрѣторіелă ресълтат. Прешедінціі амвелорѣ касе се днтоарсеръ Лъні дндеръптѣ ші дескизъндѣсе медінца дн каса де жос ла 1 брѣ дѣпъ амезі, депъне прешедінтеле Гіці не маса късіі рескріптълă Дшпъртескѣ сіцілат, ші рапортеазъ, къ мисіонеа са, каре а дндепінитѣ дн комъпътате къ прешедінтеле касіі де сѣс Конт. Аноні нѣ а авѣтѣ ресълтатълă дорітѣ, чі къ Контеле Аноні, арѣ фі примітѣ дела Маіестатеа Са зрѣторіелă рескріпт.

„Ізвите Контеле Аноні! Триміциндѣуі еѣ зпѣ рескріптѣ къ датълă де астъзі привіторіі ла адреса діетеі зпгърешті, Те днспърчинезѣ, ка Дта сѣл дншанъезі прешедінтелеі касеі де жосѣ К. Гіці къ ачеаа дндаторіре, ка сѣвтѣ ресънсѣтатеа са персоналъ сѣл пѣлліче фъръ днтързіаре дн каса де жос, ші сѣ фачі сѣ се пѣлліче къ грава ші дн каса магнацілор. Віена 30 Іunie 1861. Франціск Іосіф м. п. Кътръ жѣделе цѣрїі ал меѣ Георгіе Аноні.“ Дѣпъ ачестѣ рапорт се рѣдікаръ стрігѣрї сѣ нѣ се дескідъ рескріптълă, чі сѣ се тримітѣ дндеръптѣ. Ла демъстрареа прешедінтелеі днсп се маі домоліръ ініміле ші рескріптълă се дескисъ ші се четі дн къріпесл зрѣторіі.

Преа днпалтѣ рескріптѣ. Франц Іосіф I. дн міла лѣі Дѣмнезѣ Дшпѣрат алѣ Австріеі, реде апостолескѣ ал Зпгаріеі, Боєміеі, Галіціеі ші Лодомеріеі, прекъмъ ші ределе Лотвардіеі, Венедіеі ші Ілріеі, Архідъчеле Австріеі. ете. Баронілорѣ, Статърілорѣ ші Авлегацілор де стареа преодаскъ ші мърълеаскъ аї кредінчоасеі поастре Зпгаріе, каріі саѣ адѣнат дн діета кіематъ де ноі не 2 Априліе анълѣі 1861, Салътаре ші граціа поастрѣ.

Ізвїцілорѣ кредінчїоші аї пострі! Де ші Ноі ам днделес къ серіоаса вїміре кѣнсѣлтъріле діетеі, каре саѣ цінѣтѣ аспра преа днпалтелорѣ дрѣптѣрї але поастре дн каса де жос, прекъм ші ерѣпдїзпеле де тѣліе дндрептате аспра недіспѣтаверлѣі дрѣптѣ де моштеніре, че не компетезъ лецівітѣ ка ерезиторіелă реде дн Зпгаріа, Ноі тот ам къдетат, къ ачесте сѣптѣ маі пайнте зп ефѣксѣ де днфокаре монептана а ораторілорѣ, декът тѣлтѣчїторіелă кредінчїос ал сімѣментелорѣ конкіематеі діете.

Фінд днсп къ атѣт дн форма кът ші дн текстълă адресеі дндрептате преа змїліт кътръ Ноі са дат ачелеі рѣтѣчїте привіңде еспресївне децїзѣтоаре,

Ноі цінетѣ де а поастрѣ маі днпалтѣ даторіңдѣ, спре пѣстрареа преа змїлітеі стїме, че секъвине персоанеі поастре принчїпешті ші дрѣптѣрїлорѣ поастре редептї ерїсїтоаріе, черъте къ дрѣптълă де трон ші де демпнатеа лор, днсп пѣвѣгате дн сеамъ дн ачеаа адресъ а статърілорѣ ші репрезентанцілорѣ дѣреі авѣтѣндѣсе дела лецівіта дндатїнаре а цѣрїі — а рефсѣа адреса, каре дн вѣтѣмареа дрѣптѣрїлорѣ редептї, цѣ са дндрептатѣ кътръ моштеніторіелă реде ал Зпгаріеі, фїндѣ днсп къ ноі вїѣ дорітѣ, ка сѣ не пѣтем еспрїма сіңчерѣ аспра ачелор де маре днсетпнѣтате днтреварї къріпесе дн адреса статърілорѣ ші репрезентанцілорѣ, пофтімѣ не статърїле ші репрезентанціі цѣреі серіос, ка еї овсервѣндѣ прочедъра діетеі де днкоронаре а анълѣі 1790, сѣ не аштерпъ адреса дн о асѣфелї де фортъ, ка приміреа еї сѣ поатъ кореспонде демпнатеі короанеі ші дрѣптѣрїлорѣ поастре де стѣпнїторіі ересїте, че авемѣ сѣ ле пѣстрѣмѣ, кърора дн алтеле вѣ рѣшпешѣ апликаці къ ч. р. поастрѣ граціѣ. Са датѣ дн капїтала поастрѣ Четате імперіалъ Віена дн Австріа дн 30-леа а лѣнеі лѣі Іunie анълă 1861.

Франц Іосіф. м. п.

Б. Нік. Ваі. м. п.

Едвард Жедені. м. п.

Дѣпъ че са четїтѣ ачестѣ рескріпт са хотържт сѣ се тилъреаскъ атѣт автографълă кът ші ел. Апоі дѣпъ че се вор днвоі авлегаціі къ че е де фѣкѣт дн ачеаста пондероасъ днпрецізаре ла консѣлтѣрї привате, се ва адѣна каса. Дн медінца де дѣпъ амеазї а касїі де сѣс тот дн ачеаа зі а фѣкѣтѣ ші Конт. Аноні рапортѣ деспре челе днтѣшплате днпъртѣшїндѣ ресълтатълă мисїонеі сале дн модълă зрѣторіі:

„Дѣпъ че са днштіңдатѣ Маіестатеі Сале не калеа офїчіоасъ сосїреа поастрѣ дн Віена, а сосїтѣ ерї зпѣ автографъ ал Маіестѣціі Сале кътръ міне, каре тѣ инвіазе, ка атѣт прешедінтеле касеі авлегацілорѣ, кът ші еѣ сѣ стървїтѣ а се пѣвлїка дн амвеле касе рескріптълă че меа венїтѣ къ преа днпалтълă автограф. Ачеста дѣпъ че са четїтѣ днтѣі дн каса авлегацілорѣ, ші с'а адѣс днкоаче де кончерпентъл актсар, се ва четї ші аїчеа, днторкъндѣсе ерѣшї дндеръптѣ ва стървї прешедінтеле касїі авлегацілорѣ, ка сѣ се тилъреаскъ ші апоі дѣпъ вреокътева зіле сѣ се іаіе ла пертрактаре.“

Дн преа днпалтѣ рескріптѣ се веде къ Маіестатеа Са а арѣтатѣ калеа, не кареа сѣ калче діета, ка сѣ вїпъ ла врепѣ ресълтатѣ, днкът днсп ачеаста ва корѣспонде ачестеі преа днпалте воїңде, саѣ ва, се ва ведеа дн декърсълă десватерелорѣ, че кърѣндѣ вор лѣа днчепѣтълă. — Дѣпъ зп телеграм а лѣі „Sich. Vote.“ дн 5 Іunie к. п. аѣ цінѣтѣ каса де жос о медінцѣ естра ордінаръ ерї, дн кареа с'а днкеїатѣ зпїсонѣ приміреа адресеі орїцінарїе а лѣі Деак, ва днкъ ші проведереа ковертеі адресеі къ тітълă дн анъл 1790. — Аша дарѣ тішпѣлă чел днделѣнгатѣ дн каре са десѣтѣтѣ ачестѣ адресъ ші са рѣтезат къ атѣта ардоаре, нѣ се поате привї алѣфелї, декът ка піште вентілі днпрештїторіі де фере ші де патїмі.

Сăбii 26 Іunie. Хотърѣндѣ зпїверсітатеа сѣсеаскъ пѣвлїчїтатеа ла десватерїле ші консѣлтѣрїле еї, астъзі са цінѣтѣ медінцѣ, ла каре лѣваръ парте маі мълѣі асѣлтѣторї. Се чїті протоколълă медінцеі трекъте, дн каре де чеа маі маре імпортанцѣ ера протестълă DD. Депстаді аї Севешълăі Оніц ші Г. Пап, дн контра пѣміреі Саксенландълăі, каре се лѣз спре штіңцѣ, дѣпъ ачеаа се чїтірѣ овсесевацізпеле фѣкѣте де D. депѣтат Пап аспра ордінеі де зі проїектате де зп комїтет, дн фортъ де вот сенарат, каре есте къ мълѣт дїліценціе лѣкрат шїл вомѣ пѣвлїка дн жърналіелă пострѣ. Ачестѣ вомѣ сенарат днтържѣт мълѣт сѣпцеле депѣтацілорѣ сѣсешті, нефїндѣ днсп D. Пап де фадъ нѣ се пѣтѣ лѣа ла десватере. Ноі днп челе че вѣзърѣм, дорітѣ D. Пап мълѣт вѣрѣвѣіе дн апърареа вомѣлѣ сѣѣ, къчї лѣпта дї ва фї къ атѣт маі греа, къ кът пѣтерїле сѣптѣ таре дїспропорціонате. — Дѣпъ мълѣте стрїгѣрї дн тоате пѣрціле се хотъръ D. Комес, сѣ кандїдезѣ не D. Рошка асѣфелї, кът сѣ фие амес де сенатор песте пѣтерѣлă дефїнт, ші аша се шї амесъ дѣкъ нѣ не дншелѣмѣ къ 62 де вомѣрї. Деакъ къдетѣ D. Сасї, къ а мълѣтїтѣ къ ачеаста не ромѣлї дн сказълă Сăбiiлăі, се дншалъ фортѣ; къчї еї нѣ аѣ легатѣ пічї одатъ постлателе лорѣ де персоане, чї де принчїпѣ, ші дн днделесълă ачеста са датѣ протесте ла мокърїле маі днпалте, каре а жѣтѣндѣ Дѣмнезѣі спертѣмѣ, къ ворѣ фї асѣлтате, къчї недрептатеа стрїгѣ ла черїѣ.

Селїште 26 Іunie. Аззімѣ къ D. Рошка са амес жоїа трекътѣ де сенаторѣ. Ноі не ам вѣкѣрат де ачеаста весте днкътѣ атїңце не коппатріотѣлă пострѣ, днсп тот одатъ не ведемѣ сіліді а декїара, къ дѣпъ че ноі ромѣлї дн сказълă Сăбiiлăі ам протестатѣ солидарїі ла днпалтълă трон пентрѣ недрептѣділе, че пі саѣ фѣкѣтѣ ла алеѣерїле чентѣмвїратѣ лѣі, ші а маїстратълăі, ноі нѣ вомѣ рекъноаште пічї не D. Рошка, пічї не алѣлă де інспенторълă пострѣ пѣпъ атѣнчї, пѣпъ къндѣ нѣ вомѣ лѣа ші ноі парте ла алеѣереа лѣі. Деакъ D. Рошка ва примї ачестѣ постѣ, пентрѣ къ е — прекъмѣ се зіче, къ с'ар фї еспрїмат — вѣпѣ, не вїацѣ ші къ о леаѣ де 12 сѣте флоренї, атѣнчї ші ноі не ведемѣ дндаторїаці аї спѣне, къ нѣ вомѣ авеа пімік дн протївѣ дн кът ва рѣшѣнеа сенатор сѣсѣск дн Сăбii алесѣ де самї, еаръка ромѣлѣ ші інспектор ал пострѣ п'ѣл вом рекъноаште пічї одатъ. Ноѣ пісе паре къ днспшї D. Рошка дншї къноаште пѣсечїзпенеа ші де ачеаа а черѣтѣ ла провокаре де а депъне жърѣмѣтълă тішпѣ де къдетатѣ. Амѣ дорї ка сѣ фие пре калкълат вїне че фаче.

Нокрїхѣ дн 1 Іunie 1861.

Дѣпъ че Домнълă Комесѣ алѣ націзпенеі сѣсешті прекъмѣ се штіе шїаѣ сѣвѣршїтѣ мисїонеа къ алеѣереа Дрегъторїелорѣ Сказълăі дн пѣпѣжїтълă реѣсскѣ дн фаворѣлă ші інтересълă націзпенеі сале, къ апѣсареа ші кълкареа дрѣптѣлăі пострѣ націоналă ромѣлă, Дѣмнекъ дн 28. Маїѣ а. к. саѣ афлатѣ іарѣшї днпїжлокълă пострѣ, ші асїстѣндѣ ла сервїціелă Дѣм-

parea lui din 25/13 - 26/14 Aprilie a. k. mai adaugat
achetea: Pe ziua de 14/2 si 15/3 Mai a. k. a
convenit Comitele Supt adnarea comitatense
la Ivasfalaz kaci sa hotarata cu fie aici pretoria
iar nu la Martonfalva, unde a fost lnpainte de
1848. si totdeodat a ordonat, ca cu se conscrie
la toate satele la lista pntele si conscrie a-
legtorilor lndreptidii, adek cei care da
kontribucie de pntat de 8 fl. si preoii, Kap-
lanii si Daskalii, kari apoi cu aleg Depzadi la
Dieta.

De si romnii nu stia cu esiste ordinatise
mai lnpalte pentru alegere de Depzadi pentru
Dieta si pentru care Dieta va se se aleg acheti
Depzadi? ei totusi la cele mai multe komunitati
sau nevoiti a adna pntere respectabile de aleg-
tori pentru Depzadi, asia lkata cele pnti
este kate 6 alegtori dintrun sat, lnce din cele
mai multe si kate 15 si 20 Indivizi.

Adnandne la Ivasfalaz si lndelegndne
am lntat la adnarea komitatense todi lntari
kacet: la lntarea romnilor cu unde cu terg
Depzadi kari vor cu se aleg? din partea ung-
rilor nica dat respnsul, cu la Pesta: poi cu
o gur am respns, cu asta nu voim odati cu ka-
pula, apoi am potiti cu ne arate poruka mai lnp-
alte la ura krei ar trevi se trimitem Depz-
adi la Dieta si la care? dar dnp ce ungrii nu nea
poteti arata o astelie de ordinatise, am dekla-
rat verde la oki si skrti, cu poi romnii neam
adnat la poruka la Ivasfalaz, dar poruka
cu se alegem Depzadi akam cu prilez a-
cheta nu o vom lmpini odati cu kapula, si pro-
testand la kontra alegerei de Depzadi pentru
Dieta din Pesta ne dchet akas.

Ungrii au zic apoi: cu tomai akama ar fi
esiti o ordinatise dela lnpaltel Guberni ka se
nu se aleg Depzadi, si asia akam deodati va
reshisa alegerea pnt la alti rndial.

Dnce achetea sa fukt modise si ungrii au
achetat todi, ka cu se trimite o rogare la cele
mai lnpalte lokri, prin care cu se chear slovozenie
ka Komitatel Albei de sus cu aleg Depzadi
la Dieta din Ungria si cu se konchad viznea Ar-
dealului ku Ungria si la fant.

Noi romnii ku todi am protestat la kontra
konklesului achetea motivendul din punkt de ve-
dere natiional.

Merdeva o asemenea rogare din partea ungrilor
la pntele komitatului fukt, si merdeva
totdeodati si protestat postu al romnilor la
lokri mai lnpalte? nu stii, kaci ungrii din kari
i komitaci tot ofioliat komitatense fak toate
tot la pntele Komitatului lntreg, care konsta
ku pnti esenchie pntai din lokitori romni,
pe care dnce Ungrii li ignoreaze, dnd ku Ar-
dealul ceare ungreask si prin urmare ku e ceara
lor esklaviv, mai ziknd vizni si acheta, ku kii
poi plache se si ka katrafsela si cu iase din ceara
lor (adek din Ardeal.)

Toti la sessiunea asta din 14/2 si 15/3 sa mai
cheti si epistola Dni Ioane Pnt, prin care au
avdat la postul de Vice-Komite pentru care a
fost ales din 26/4 Aprilie a. k.

D. Komite supret Lada na fost de fant
la sessiunea asta ci la lokul lui au presidiat D.
K. Franckis Halper ka „dirigens Fobiro.“
Toma Danacie.

Zarand 21 Iunie. Eri la 9 ore adnand-
dse komitetul komitatense a deskiel I. Sa supret
Komite medinga четиндсе mai lnti protestul
maiarilor asternat la lnpaltel lokri, ce era
plin de mncini, dnp acheta sa cheti hotarrea
kapelariei ungristi aspra achetei protest, care

maiarii nici de kati nu vrei cu o prichean ka poi
romnii si kati la adevur este. Au pladat ku
fok mare la parte maiailor Rivali Ferenc
preot reformata, Kriciori Ianos, eare mai vpr-
tos D. Nopcea Komitele supret al Komitatului
Xinedoarei ne apsa astelie ne kati au obicuit
a face renegatii toti desna. Din partea noastr
se apur dreptatea de D. Dr. Hodosh, Frank, Szely
ku multe sperdi, si ajutndne si Dsmzeul am
rmas lndreptori. — Astzi se kontin medinga,
si chend maiaii modifkativni la komitet,
remaser la minoritate, kaci atit komitetul, kut
si alerii amloiaii rmaser tot acheta kari fur
mai nainte alerii si deser jurmintul romnii ro-
mneshte, eare maiaii maereste. Sa mlumiti
Xir. Moga Fishal, Ladis. Fodor svjzde, N. Barv
jurat, An. Rozor vice perceptor si Vasil. Cioban.
Si sa ales la loklor: Pal Petru, Vasile Pop,
Geor. Pop, Frid. Scherkez jidov votezat si Csiszar
Karoly.

Dele Poarta de fier la 10 Iunie 1861.
(Lnceere din N. 24.)

Fraii maeari ku dreptul lor istorik, ku
48 amul, ku teretul lor legal (tornveyes ter) *)
ne resping de pretindenii, kaci romnii nu are
alti skrti de kati ne Dsmzeul si dreptatea!
Dele care au lncel acheta si data dreptul lor
istorik nu stii. Al vor data deakolo de unde
leva placha, si poate kari dela an. 1837.

Despre lele dela 48, sa vorbiti si pnt ak
desule, poi nu negm, ku akolo se afi multe vne,
va se afi toti, pntai acheta ce doroste si kati
romnii, garant natiional — nu. Si kati ku
acheta nu se afi o rekonskrt mai mlum kari
si dntre reprezentatii dietei din Pesta, unde a-
cheta nu negar nechitate, ce o pretinde spirital
timbul de a mlumti natiionalitide, — fireste
lntatata, lkata va erata interesul koronei si
vna kvind! Un kvint ka o svt, lntre ase-
menea cherksturi kritice si konfese, o resolvare
de dai doamne a kasei noastre natiionale sa ar
potea ashtenta pntai dela o diet — o mai repedesk
lkul odati.

Doar st kama mai vine kasa romnilor
postrii, kari lvesek ne ama pntul „fondul
redesk,“ lntre kvetrii postrii sami? Feritaz
Dsmzeul! Fraii maeari nea respns ce drept,
si se nchark a ne respnde si azi fur nici un kv-
vnt din dreptul noastre, spre dazna komul
a noastr kati si a lor, si pentru care — lnti
vine a krede — leva pnta rul odati, — iei lkul
o fak acheta mai mlum din o ambidise natiional,
chei karakteriseaz, si poate lndemnat oarshkma
de achel vis, ku pntai ne ast kale sa ar potea
fonda o Ungrie mare. Kvetrii sami dnce, avur
ktezare a respnde ne romni nu din vreo ambidise
natiional care nu o au, ci din o rindur rar a ini-
mei lor, spre care romnii postrii trvzia cu fie
pregtiti. — D-lor, (sasi,) prin portarea si a-
pvturme cele neomeniti fant ku romnii, si a
mai lmpnat istoria ku o sakul poz, ne karea
o va sti jzdeka posteritate fur lndial. De
unde au Dlor inspirativni a lmproska la fant ne
o natiune ku pnt apvturi am potea ziche mai ne-
omenoase dekta turcheti, chie mai stie. Noi ne
vom aptra ku o demnitare de o natiune matru; iar
pedreptide ce nle fuker se vor arta, si trv-
ze cu se arate lnpainte Svranului, lnpainte
dietei, si lnpainte lmei. Shatvci, dak sorta
pear kondamna si astdat a ne pierde lzta, ne
va rshnea o noare, si vom mai ashtenta, —
fie pnt knd va vrea chel de sus — timbul,

*) Si sasi ku punktel regulative. P.

knd dreptatea va trvzi cu trimize, kaci veniva
timbul, adchela Dsmzeul, nu ne lndim, knd
kavalere se vor rjini, iar desetorii lor vor
romi la fant dreptide si a omeniei.

lntre cherksturile la care ne afim dar
komvnti de toate pntel, kvnti de vizni si de
aliti, ce avem a face? Svgrul skrt, svnt
care cu potem skpa de atata lndimchael ne r-
mne pntai la kongres natiional. Stii ku prin
acheta nam zic nimika no, skonul mia fost
pntai a deskeri ferinte dorind ce o au todi
romnii din pntel noastre, si nu ne lndesk ku
dinerea vizni kongres natiional, este dorind tvtrop
romnilor; kaci fur kongres, en svnemim Dom-
nilor! kari de vom si avea depzadi la diet,
kvnoastevor ei, si stivor aptra kasa romnii
fur ka cu nu gresak? fur de a avea un kon-
gres mai nainte de dekaderea dietei, fireste care
depzati romni ar trvzi cu rmeze akolo pntai
konkvizivei sale protri, preknt lar lmina
Dxul Sf.

Se lndesk vizni, dak nice va konchad achete
kongres ori va? Es zik ku de na periti lkul de
ne pntat cheta din vnt skntee de dreptate, a-
cheta trvze cu nice konchad. Svranul a kon-
chad dinerea kongresului, Svrilor, si Slo-
vachilor, nu lkape dar nici o lndial, ku
ni se va konchad si poz. — Doar ne vor pnt
aci pedeci fraii maeari? E krez, ku dinerea
kongresului postu este de achelam interes pentru
dntii ka si pentru noi. lntre aste doz natiuni
e de cheta mai ne lnpokorat lipul konvledere
vnt, frdask, si aproiere vizna de alta, sh-
poi dela kongresul de care ne e vorba, avem a as-
htenta si la privind acheta foarte mlum. Fraii
maeari vor sti si trvze cu stie prea bine ku
ori kati neam dishta, ori kati neam lmpreka,
la vnt totusi va trvzi cu ne lndimchael fur-
doste dak nu dorim ka altul al treilea cu ne
mai arnte mlum n chet, shatvci? —

Romnii vnd dela patru, a doriti tot-
deazna, doroste si astzi a lntinde mlum fur-
dask la ori care patriot, — doroste acheta
din skdel, dnce pntai ka chetdnt liber, si
totdeodati pntai ka romni. Aratene fraii ma-
eari, ku iei lnti stii rskvntura kvvntul de
frdiate ku fant, si se vor kvind, ku ro-
mnia nu e cherkos, nu e pretensios, se vor
kvind ku romnii vor ku dntii nu pntai a tri,
ci de va chere soartea vor sti si mri pentru fe-
ricirea patriei komne.

Iar frdiorilor mei romni, li se rekond
astzi mai mlum diskrechie ka ori knd altdat.

Trie de karakter, pntul, si din kate
toate konolidarea si amora frdask, shatvci. —
— — — — — Si fractus illabatur orbis Im-
pavidum ferient ruinae. —m. — b.—

Dieta Ungriei. Mitropolitul Raiaia
si Episkopul Kenchela si Stoikovici a respns kasei
de sus pentru ce nu pot lza parte la diet. Mai
vrtos khrtia Mitropolitului a fost tare eper-
doas arvnd, ku pnt nu se va asigna Episkopi-
lor postrii lok kvvntios si korespnturi dem-
nitivni lor, ei nu vor lza parte la Diet. Acheta
eperdik deklaratie ded kasei magnailor an-
sa a lza treva la pertraktare, care se dech: ka
Episkopilor greko-orientali cu se asemnez lokul
la shrul choloraladi preladi dnp rangul lor.

Dnp ce la 23 Iunie ashtenta o mlum de
oameni la kasa de jos cu ad respntul me-
dingei sekrete, karea dnt mai mlum de 5 ore, dem-
kie premedintel Giu la 6 ore dnp amez medinga

пъвликъ. Маї дптъй се четї протоколы дїи 19. Ъпїй апої декїаръ прешедїнтеле, къ обїектылъ шедїнгеї де актъзї есте градіосылъ рескрїптѣ Амперъ-тескѣ сосїтѣ декрѣндѣ, каре маї ѳъ одать четїтѣ де актварылъ Тапаркї. Дъпъ провокареа прешедїнтелї: Ампапта касъ съ вїневоїаскѣ ашї арѣта воїа са, се скълъ несторылъ касї Хъпкар шї мъртърїсі, къ ѳїндкѣ шї Амператылъ Фердинандѣ а ѳостѣ тїтълатѣ дп апълъ 1848 де діетѣ къ „Felséges Ur“ се поате прївї пѣмаї ка о не дпделедере рѣспїнѣ-реа адресеї, апої ѳъкъ ѳї проїектѣ скъртѣ, каре се прїмі. А. Лонї врѣ съ ворваскѣ чева асѣпра рескрїптѣлї, да нїчї нѣ дпченѣ вїне, пълъ че се рѣ-дікѣ тоатъ каса, шї аша прешедїнтеле пронѣнчїе проїектылъ ка копкълс съ се іа ла протокол, шї съ се прїмеаскѣ адреса аша прекъмѣ а ѳостѣ проїек-татъ шї модїфікатъ де Деак. Апої пѣвндсѣ не коверт тїтълѣ дїи ан. 1790, се сїїлъ де прешедїнцї амвелорѣ касе, карї шї мерсерѣ къ еа ла Вїена.

Дъпъ ѳї телеграм а лѣї Sieb. Bot. дїи 8 Ізліе к. п. Маїестатеа Са Амператылъ а прїміт дп зїва ачеа дъпъ амеазї не амждої прешедїнцї, карї аѣ пресентатѣ адреса модїфікатъ. Маїс. Са а ѳост Амперкатъ дп ѳлїформѣ хѣсрѣаскѣ, аѣ ѳостѣ де ѳагѣ амждої канчеларїї, Сечен шї дпїлеа адїтант ал Маїес. Сале. Маїестатеа Са а рѣспнѣсѣ ла къ-вълтаре ѳлгреште; Еѣ воїѣ трїміге рѣспнѣсѣлъ ла адресѣ діетеї.

Vorbirea.

II, Sale Comitelui supremu alu Carasiului, ținuta in Camer'a desusu a dietei Ungariei in 19/7 Iunie 1861.

(Incheere:)

E cu putintia — si spre acést'a trebuie se fimu pregatiti — cumca pe balaurulu celu cu o suta de capete alu machinatiuniloru nulu vomu potea indertatá d'in jurulu fiitorului nostru rege, poate ca onest'a-ne sinceritate sa fi esplicatu reu, poate ca pentru francheti'a noastra se ne numésca de renitenti pecatosi precumu nea numitu atunci, candu clas'a privilegiata dedicandu de toate prerogativele sale, acestea lea impartitu tuturoru claseloru popoareloru patriei. Si ce a facutu clas'a privilegiata ungara? cá se poata sustiené acést'a lege, ce o desbraca de toate privilegiile ce le avuse, sia sacrificatu avereá, viéti'a si fiii sei! se mai aréte istori'a lumii o astfelu de jertfa, ne luandu afara neci chiaru pe alui Avramu!

Eu le potu dice acestea si in cas'a acést'a, fara cá sa vatemu modesti'a, ca nume tienu de clas'a ast'a gloriósa, si ce ia fostu remunerarea? fu dechiarata de rebela, si trasa pe siafotu! (la loculu pierdiarii)!

Eu n'amu invetiatu alta definitiune a perdueliului decatu aceea, ca „celu ce si redica arm'a, in contra legiloru ce costa,“ pe acui parte sta acést'a definitiune, judece Ddieu si lumea!

Acumu éra avemu o dieta, care dechiará de crima abaterea dela terenulu legalu si vatemarea legiloru d'in 1848; se poate cá pe acést'a se o disólve, deci pentr'aceea se ne pregatimu spre acést'a eventualitate, — se ocupamu noi cu onestate acelu terenu, care lu ocupara pana aci inemicii nostri atatu de fara consciintia, si inversiunandu pe toti confratii de alta limba ce locuescu in acést'a patria in contra natiunei magiare iau intrebuintiatu spre aceea, cá sangele fratiloru versatu de insusi armele loru se curga pariu. Se nu lasamu голу acestu terenu, cá machinatiunea sesi mai intreprendia lucrulu celu diavolescu pe densulu!

Se nu ne imprasciamu, fara cá se damu de scire popoareloru consoróre apriatu si cu sinceritate:

cumu cugetamu in privinti'a loru? si ca ce eramu se facemu spre multumirea si fericirea loru? cá se védia ca acestea dela inemiculu comunu nu le potu asceptá, nu le potu sperá, si asia sagétele cele inveninate ale machinatiuniloru se re-sára de pe peptulu loru.

Inse se nu le facemu acestea in generalitate, caci expresiunile generali candu se aplica, candu se formuléza potu luá estindere mai lata séu mai angusta, si se o marturisimu ca increderea a sca-diutu, si se nu pretendemu cá pe ei sei molcomésca expresiuni generali; despre aceea potemu fi incredintiatá, ca natiunei magiare voru crede convetiuitoarele nationalitati neconditionatu, pentru ca sciucumca magiarulu nu promite usioru, inse ce a promisú tiene macaru de s'aru surupá si ceriulu asupra capului seu; pana candu Guvernulu Vienesu e foarte generosu si nesocotitu in promisiuni, inse i se sgarcesce anim'a si bratielē candu e vórba de implinirea promisiuniloru. Decumva dara noi ne vomu formulá promisiunile in specialitati, atunci se n'avemu frica ca spatiulu ce éra intra noi si intra fratii de alta limba pana aci, 'lu vá mai potea ocupa machinatiunea vr'odata.

Si decumva amu impacatu pe compatriotii nostri intemplese ce a croitu sórtea asupra noastra, disólva poterea actuala diet'a tierēi, si toti vomu suferi mai usioru, pentru ca nu vá trebui se ne ascundemu fati'a de naintea noastra si de naintea lumii, si nu vá intardié, ca nu poate intardié Ddieulu dreptatii, ci vá invinge legalitatea in contra fara de legii.

Plagi adance si sangeroase a casianatu poterea actuala in anim'a patriei noastre; mani crudele au ruptu de catra noi pe Croati'a cu partile ei adnecse. Ardealulu si arteri'a animei noastre Fiume, de si ne léga pe toti de olalta o istoria comuna de o miia de ani, legatura fratiasca, si legi positive. — Fara de ei nu ne potemu considerá diet'a de intregita, — pretendemu cá potestatea se le faca posibila infatiosiereá, cá sei chiamo la diet'a, decumva voru veni 'i vomu primi cu bratielē deschise, ear' déca nu voru voi se vina, nu ne vomu folosi, de sila in contra loru, atunci inse desi nu ne vomu potea considera de intregiti, dar' vomu dechiará diet'a de imputernicita a aduce legi, si vomu privi sositu modulu si acasiunea cá se ascultamu causele si dorintiele celoru ce se retragu dela infatiosiereá la dieta, si a implini totu aceea ca nu periclitéza patri'a cumuna, éra pe ei iaru multumi, cá asia alianti'a noua se nasca poteri noue spre eluptarea fericirei patriei comune.

Mediculu, care astupa bub'a cu plastru, si in catu se poate cu plastru in fati'a pelii cá bu'ba se nu se véda, acel'a neci candu nu vindeca reulu; caci acel'a decumva nu poate strabate prin plastru, in pregiurulu lui erumpe negresitu; dreptaceea eu aflu de lipsa ca noi se vedemu unde jace reulu?

Illustr'a Casa a Magn. doara chiaru dela mine ascépta desluciri: pentru ca cea mai mare parte a poporulu d'in Ardealu, adeca natiunea romana, d'in a carei sinu m'amu nascutu si eu, nu are aplecare spre uniunea Ardealului cu Ungari'a? desi pr'in acést'a uniune chiaru natiunea romana aru casciga mai multu. Si eu nu me retienú o marturisi apriatu, ca si eu asiú fi de aceea parere cumca natiunea romana, — care in Ardealu pana la 1848, éra privita numai de paria, despre care Aprobatele si Compilatele dicu cumca: „utque beneplacitum Principis et regnicolarum patiatatnak,“ carei § 9 alu Aprobatorulu 'i dice „Vegye eszibe alacson voltat“ (acestei legi numai aceea impregiurare ia datu cauza, ca preotii romani nu s'au convoitu cá iobagii

romani se mérga in robota in serbatorile cele mari romanesce, la care impregiurare a aflatu de lipsa legislatiunea a decide, ca „az oláh papok eszükbe véve alacsony voltukat a magyar nationak ne praescribaljanak;“ care in privinti'a nationalitati si a religiunii a fostu eschisa dela toate drepturile civile, desi mai multi de jumetate d'in nobilimea Ardealului, prin urmare unu mare numeru de meritati pentru patria suntu romani, aru potea primi uniunea cu Ungari'a cu bratielē deschise, care pe ei de toate suferintiele cele necagitoare de sufletu cá pr'in o vergea magica ia scapatu, care diferintiele religionare si nationale lea incetatu pentru totdeáuna, care in privinti'a drepturiloru religionare si politice ia asiediatu intr'o linea cu celelalte natiuni colocuitoare, éra murulu inspaimantatoriu cei despartié l'a derimatu pe vecia, si care in fine pe acést'a natiune prin representatiunea poporulu, cu preponderanti'a poporatiunei, in guvernarea tierēi si a municipieloru o face de factorulu celu de capetenia.

Eu inse 'mi tienu de o detorintia consciintiósa a ascerne nescari desluciri in caus'a acést'a

Scie fiecine, cumca totu poporulu apasatu a indatinatu a fi prepuiciosu, fara incredere si inchisu. Eu, pe care me sciú cumca sum fratele loru, amu avutu mai multa ocaziune a cautá in ascunsulu animei loru, si eu care sum unu cetatianu credintiosu alu patriei Ungare, inse deodata 'mi iubescu natiunea fara margini, ma simtiu obligatu a aretá causele, pentru care natiunea romana d'in Ardealu in presente nu afla uniunea neconditionata cu Ungari'a de doritu si de binefacere pentru sine.

1. Cu dorere afla romanii d'in Ardealu, cumca diet'a d'in Clusiu d'in 1848 a pronunsiatu Uniunea Ardealului cu Ungari'a fara densii; ei tienu cumca diet'a acést'a n'a avutu alta de facutu, decatu cá pe romani sei dechiaréze de a patr'a natiune indreptatita, si in celu mai scurtu terminu se conchiame o dieta generala pe bas'a representatiunei poporulu, si Uniunea se o decreteze la olalta cu natiunea romana, si decumva se intéplá ast'a asia, asigurezu III. Camera cumca Uniunea se prochiamá, si nu éra resbelu c.vilu.

Aci cu dorere trebuie semi aducu aminte de acele argumente ale Esc. Sale, prémeritatului episcopu r. cath. alu Ardealului, pr'in care in fati'a lumii a disú-o, cumca 1,300,000 romani au fostu representati pr'in unu episcopu, si doi diregatori guverniali, d'intra carii neci unulu n'a fostu alesulu poporulu.

2. In legile Ardealului d'in 1848 natiunea romana nu e redicata intra celelalte natiuni indreptatite, despre ea se vorbesce numai per tangentem, *) si pentr'acést'a neci nu poate intielege egal'a indreptatire despre sine, pentru ca nu esista vr'o astfelu de lege de mai nainte, care aru enumerá pe natiunea romana intra cele indreptatite, **) in Ardealu inse numai acel'a se poate bucurá de drepturi constitutionali, care e membrulu unei „recepta natio“ si „recepta religio.“

*) Aci citesce testulu legii, si dice III. Sa: Aici dloru romanii numai intra parenthesis suntu pusi, si nu se postesce alta numai unu „nem“ ca legea se fia negativa.

**) (Macarca orisi cum, dintr'o natiune státatoare d'in 1,353,000 suflete aru fi meritatu se i se sacreze unu paragrafelu de cateva sire.)

3. Legile Ard. d'in 1848 lasa armele in manile marginariloru secui, era despre districtele romane confiniale neci ca face vorba.

4. Legile Ung. d'in 1848 ordinea ca graniti'a d'in Croati'a, Sirmiu si Banatu se se chiamo la dieta, ear' pe Ardeleni chiaru si in casulu unimeii i trece cu tacerea.

5. Legile Ung. d'in 1848 Art. VII. in casulu Uniunii Ardealului cu Ungari'a pronuncia „unitatea natiunii magiare.“ Natiunea romana d'in Ardealu vede in acest'a tendinti'a contopirei sale in natiunea cea magiara; inse romanulu 'si pretiuesce sustinerea nationalitatii sale mai multu decatulu libertateasi personala, elu 'si consideréza vietii'a nationala de bas'a libertatii sale, si nu libertatea individuala de scutulu vietie sale constitutional.

6. Pr'in legile Ard. d'in 1848 nu e indreptata cu indestulire starea cea suprimatoare de sufletu a natiunii romane, si pentr'aceea pretinde, ca Approbatale si Compilatele d'inpreuna cu diplom'a Leopoldina — prin care se recunoscuse aceste, ca nesce legi de jositoare pentru natiunea romana se se nemicésca pentru vecii veciloru.

La punctulu acest'a mi se face acea obiectiune, ca aceste legi defaimatoare aprobatale si compilatele sunt asemene, legii fara neci o insemnatare d'in Ungari'a „Lutherani comburantur“ care nu mai este in vietia, ci e proprietatea istoriei numai; la care obiectiune amu se observezu, cumca in Ungari'a s'au adusu legile mentionate sub fanatismulu seculiloru, dar' s'au nemicitu pr'in alte legi mai tardie, pana candu in Ardealu fura sustinute aprobatale si compilatele 400 ani, bá publice neci astadi nu sunt desfiintiate. *)

7. Nu se potu multumi neci cu acea parte a legii electorale Ard. d'in 1848 care tractéza despre capacitatea de a fi alegatoriu pentru ca abatenduse dela legile electorale ale Ung. 1848 si dela principiulu democraticu, ieu de cinosura dare de pamentu de 8 fl. prin ce cea mai mare parte a natiunii romane d'in Ardealu e eschisa dela cea mai pretioasa parte a constitutionalismului; si in fine

8. Nu tienu Uniunea Ardealului cu Ungari'a de fapta complinita neci d'in aceea cauza, ca §. 4 Art. VII. alu legiloru Ung. 1848 nu s'a implinitu; ministeriulu respundietoriu ungrescu, in urmarea consvatuirei cu comisiunea provinciala Ardeléna n'a subscernutu dietei comune unu astfelu de proiectu de lege, care se se fi inzestratu apoi cu putere de lege, si chiaru si formarea acelei comisiuni anca s'a intemplat fara influinti'a natiunii romane, si inprivinti'a ei forte vitrega, de orece intre 28 membri ai comisiunii numai 3 suntu romani, desi populatiunea romana intrecede de doue ori cu numerulu pe intréga populatiune a celorlalte 3 natiuni.

Inse Uniunea neci guvernulu imperatescu, neci insasi natiunea magiara d'in Ardealu nu o consideréza de fapta complinita; se dovedesce acest'a pr'in diplom'a d'in 20 Oct. 1860, se dovedesce pr'in fapt'a aceea, ca Cancellari'a Aulica Ardeleana, si Guvernulu s'au reinfintiati si conducerea trebiloru in trenese a primitu o asuprasi magnatii magiari de frunte.

*) Apoi dloru unu ungrescu neci idea nu poate avea despre legile Ardealului, cati unguri invotiati, má o suma de scrietori d'intra cei mai escelinti a fostu in Ungari'a, care neci de departe n'au cunoscutu, nu sia potutu inchipui intoleranti'a ce a Domnitu in Ardealu.

Acestea suntu opiniunile, care pe romanii d'in Ardealu anca si adi i intimidéza, si pentru cari neconditionat'a Uniune a Ardealului cu Ungari'a aru considerao deimpusa cu puterea. —

Acu sum silitu a arunca o re-ochire asupra vorbirei cei escelinte si pline de atata invetiatura a Esclentiei Sale premeritatului Episcopu r. cath. alu Transilvaniei.

Esclenti'a Sa a disu cumca legea uniunii d'in 1848 nu s'a adusu numai prin reprezentantii celoru trii natiuni: magiar'a, secui'a si sasésca; ci si pr'in „membrii de origine romana (roman ereditii tagjai:) a dietei Ardelene,“ si ca s'a sanctionatu prin sigilulu celoru trii natiuni.

Celu ce cunoasce referintiele Ardealului, acela sub cuvintele „membrii de origine romana,“ si nevrendu anca nu poate intielege alta, decatulu pe acele caractere mai slabe, cari sub apasarea nesuferibila a Aprobatorulu si Compilatorulu ruinanduse 'si parasira si relegea, si nationalitatea strabuna. Deci a dice cumca natiunea romana e reprezentata prin astfelu de oameni, decumva nui batjocura, dar' in toata intemplantrea trebe se o numescu de o crudelitate ce sfasia d'in nou vulnereloru animelorulu celoru sangerate, si se oftezu cu Virgiliu dicandu „Infandum Regina iubere renovare dolorem!“

Esc. S'a, Eppulu. r. cath. alu Ardealului recunósce, cumca in Ardealu natiunea romana numera 1,300,000 capete, eu sciu de 1,353,000 si cumca prin urmare face $\frac{2}{3}$ parti a intregii poporatiuni, recunósce, cumca acestu poporu intensive si estensive se sporesce, má dice, cumca pe natiunea saseasca, pe care elu de altmintrea o incarca cu totu felulu de lauri, pe acea natiune adeca, carei i place a se numi pe sine provida et circumspecta natio-adi-mane o absorbe.

Déca acest'a e asia, despre ce eu nu me indoiésca, ce pecatu mare a avutu legislatiunea Ardealului ca pe astfelu de natiune de vietia, pe unu poporu care intra cele mai grele impregiurari a datu dovedi de atata putere de vietia l'a condemnatu la sclavia de 400 ani! unde aru fi ajunsu pana acuma Ardealulu, acesta Sparta mica, decumva aru fi avutu atati'a civi liberi, cati heloti a avutu!

Fia starea acest'a escusa, si la acea observatiune ce o facu Esc. S'a Eppulu, despre defectele culturai romaniloru; si éca Es. S'a ne mai areta si alta stare necagitore de sufletu! Legile d'in 1848 s'au sanctionatu pr'in sigilulu celoru 3 natiuni, adeca: a magiariloru, secuiloru si sasiloru, a celoru 3 natiuni dicu, care toate la olalta abia facu 600,000 suflete, éra unu milionu, trii sute, cincidiaci si trii de mii de romani s'au ignoratu, tocma asia, precum nusi intreaba domnulu pe sierbulu seu candu si vinde cas'a.

Ce se atinge de conclusele congresului romanu dela Blasiu: neci eu nu tienu, cumca aceste au putere legala, inse au totusi o insemnatare morala farte mare! caci unde se aduna 20—30,000 de oameni *) 'si manifestéza pretensiunile cu o voce ponderosa, i serbéza aniversar'a in totu anulu, si deternurescu ca si in viitoriu se o serbeze, unu astfelu de congresu alu ignorasia si orelu, nu se poate!

Nu voiu se fia reu intielesu, eu care pusetiunea natiunii romane nu o privesu d'in punctu de vedere Ardelénu, ci d'in punctu de vedere alu Ungariei, vedu o mare parte a acestoru ingrigriri a fire pre fri-

*) dupa Haynald.

cósa (szükkeblü.) pentru ca dela legislatiunea unita asceptu vindecare totala; inse nu mise paru totusi a fiastfelu, incatu decumva s'aru resolti nainte de reincorporarea faptica, aru periclitá séu integritatea patriei, séu autoritatea corpului legislativu.

Vietuimu in astfelu de tempuri, candu marimea unei tieri nu consta in estinderea ei geografica, ci in cascigarea animelorulu, unirea sufletesca si intelectuala a poporeloru e aceaputere, d'in naintea careia se pléca si Tronurile cele ce esercita o putere nemarginita.

Si cuacestea mi asi putea dechiará de incheiate deslucirile despre natiunea romana, decumva nu m'asiu teme de faim'a aceea, ce incepu a se lati, cumca adeca: „precumu nóa, asia neci dinastiei nui sta in putintia a multumi dorintiele nationalitatiloru slavone meridionale si romane, si a si asigurá intr'un modu statatoriu simpatiele loru pentru sine“ (Bartal in cas'a de josu:)

Acesta afirmatiune d'in partea natiunii romane nu o pociu primi, natiunea romana de seculi s'a luptatu la olalta cu cea magiara, si anca totdeauna sub stindardele libertatii. In Ardealu diumetate d'in nobilime e romana, in Maramuresiu d'intra 50,000 romani 30,000 suntu nobili, in Comitatele Satumarelui, Biharei si a Aradului cea mai mare parte a nobilimeii e romana, si acesti'a toti si capetara diplomele nobilitare dela Bocskay, Bethlen, Rakóczy, Abafy, Zápolya si dela Bathoriesci, si asia totdeauna s'au luptatu pentru libertate in contra tiranismului; dar' neci acumu nu potesce acest'a natiune alt'a, decatulu spre ce o indreptalesce indemnulu sustinerei de sine, legile naturei, si principiile egalei indreptatiri, vietia — si nationalace de 1000 de ani intr'atatea nenorociri o sustienu, voiesce a sio pastrá, cultivá si lati, éra pe fii sei, aplicandu in toti ramii guvernarei, voiesce a iprepará pentru unu viitoriu mare, celu are nedespartita de natiunea magiara.

Natiunea romana n'are tendentie separatistice, nu potesce teritoriu despartitu. Ei tocma asia i jace la anima fericirea comitatelor Posionu, Mosionu, Hevesiu si Borsiodu, precumu i jace fericirea Maramurasiului, Satumarelui, Biharei, Cenedului, Aradului, Timisiului, Torontalului si Carasiului. O margine a patriei se incepe d'incóce de Laitha, d'incolo neci decatulu, ear' cealalta margine e deocamdata la chiea Turnulu rosu.

Asigurezu pe nobil'a natiune magiara despre aceea, ca nu este unu romanu cugetatoriu care se nu fia petrunsu de convingerea, cumca provedinti'a Ddieiesca, insusi Ddieulu popoareloru d'in lume a defiptu tient'a, atatu natiunii romane, catu si celei magiare, ca ele la olalta se traiasca intr'o aliantia eterna, la olalta au viitoriu gloriosu, inse standu, un'a in contra celei lalte, amendoue trebe se péra.

Ambele natiuni suntu sengure pe asta lume, fara consangeni, mai in numeru egal, sórtea lea asediatu un'a langa alta, aplecarile le suntu asemene, pe amendoue le incungiura unu elementu absorbitoriu panslavismulu, un'a neci candu nu poate deveni periculosa celeilalte. Destinulu le chiama pe aceste doue natiuni la o aliantia eterna.

Me vá iertá Esc. S'a Eppulu r. c. alu Ardealului decumva voiu dice, ca acest'a aliantia e mai naturala, si promitietoare de unu

villoriu mai constantu decatu ceea ce o recomandá Es. S'a. *)

Bas'a fiesecarei aliantie este pretiuirea reciproca, si sinceritatea, pretiuiescuse mai nainte aceste doue natiumi un'a pe alt'a, fia sincera un'a in privint'a celeilalte, si aliantia va fi eterna, ear Ddieulu popoareloru 'si va intinde peste ele binecuventarea s'a.

Eu credu cumca diet'a de acumu va nasce aliantia acést'a, ear tempulu o vá cresce intensive si extensive, si eu asigurezu patria, ca natiunea romana 'si vá impartí sórtea si in bune si in rele cu cea magiara, cu ea se vá bucurá, cu ea se vá superási vá primi in fericire si in nefericire solidaritatea cu dens'a.

Mai amuse mi dau dechiaratiunea in privint'a formeii actului de statu ce elá ordinea dilei, Ungari'a nu are, nu poate avea alta tendintia, decatu a si chiarificá drepturile, fatia cu fiitoriulu ei Regé, popoarele Ungariei neci candu nu s'au lasatu a se intrece pr'in cineva in onórea catra regeleloru, si de a si fostu intre densi vr'o necointielegere, — ce forte de multe ori a fostu — tot déuna natiunea a aflatu cu cale a face pasiulu anteiu catra impacuire, si acést'a a fostu lucru cavalerescu dela dens'a; eu afli totulu exprimatu in adres'a camerei de josu cami indestulesce opiniunile mele, si pentr'aceea **) o pártinescu in totu cuprinsulu ei; numai spre aceea mi mai iéu voia a roga pe Il. Camera a mag. cá si pana candu puterea actuala va decide asupra sortii acestei adrese, se facemu unu proiectu de lege pentru sorórele nationalitati colocuitoire, cá in casulu acé'a, decumva diet'a de acumu aru fi silita a se desfaca fara rezultatu, se védia fratii nostri de alta limba ce eramuse facemu pentru densii, decumva nu ni se rarea modrulu si ocasiunea."

Amu de a incunoscintia pe on. publicu cetitoriu, despre aceea cumca vorbirile care s'au tienutu dupa a Il. Sale, si in specie a Contelui Teleky Domokos si a Com. sup. Ios. Manu, in gazetele magiare s'au publicatu mai tunse, mai netede decatu cumu s'au vorbitu in Camer'a magnatiloru. — (Cs.)

Senatul imperial. An Hedinga din 10/22 Iunie sa propus atut dl casa de scs, kyt shi cea de jos, ca shi tearg o deputatiune la Maiestatea sa Ampurteasa, shi shi arate konpymirea pentru relutoarचेरेa bólei, potindy reslytat vyn dl kalytoria, che vrea shi dltreprindy din kaska aчeasta la Корф. Dып che dncы se dlформарь амвеле case, kы Maiestatea sa Ampurteasa e прешофать shi nэ поате премí пичí o депзтацúне, тримисерь амвеле case adrese, care mылт mыngыарь ne Maiestatea са Ampurташ.

Антре алте интерпелациуни шí десваторí, днтревш шí Dr. Tomán, кэ оаре ащ семинциеле словене темей, ка сь привеаскь кь виоичисне шí зель дрептэриле лор национале. Ел зиче дп десваториле сале, кь дп дрептэл национальдиор нэ заче пичí вп периквл, пентрэ кь ел нэ есте вп принцип дестрэмьторий де статэ фíнд кь тотмаí прип дндестэлиреа национальдиор ресаре дпкредереа, прип дпкредере кепощтинца, прип кьпоштинць извиреа шí дорэл кьтрэ етатэ, шí прип ачесте кьрацил де ал есцэднеа. Кь прип дндестэлиреа поноарьлор нэ есте аменпцать днтрецинеа Австрией, дпсэ егала днтрептэцире сь нэ фíе нэ маí влэ жок де ворбе, чí еа тревзе сь треакь дп фашт шí дп адевр, адекь сь се деа фíекьрзí попор дп тоате привинцеле тоате дрептэриле, маí кь сеамь дпсэ дрептэл стрэмшескь ла формациуне шí кьлтэрь. Формациунеа дпсэ есте кондионать прип лимь, кьчí лимьа есте шíжлокь шí мьсэра формациуней влэ попор. Кь еí пьзбекь пьтаí ла формациунеа попорэлы, каре есте парола

*) adesa alianti'a cu némtiulu.
**) pe langa toate ca miaru fi placutu se remana asia cumu o concipiase renumitulu barbatu de statu si patriotu Deak Ferentz, inse d'in crutiarea tempului si asia cumu e. . .

лор, спре формареа попорэлы се чере дпсэ шí либертатае „дп либертате се арать националитате“ фьрь либертате нэ есте националитате, дпсэ пичí либертатаеа пентрэ вп попор фьрь националитате. Ачеста есте ка шí кь лимина, каре се фьрде прип присмь, либертатаеа кíамь дп Австриа поноарьле, каре зак дп камера обскэра еарьшí ла вíаць, ла активитате, сь пьстрьш ачеста дьмнезейаскь лиминь а либертэциí, ка сь есístьм тоци шí сь нэ перим дп пойте шí дптэнечиме. Петрino зиче, кь Бэковина есте о цеарь ромьнеаскь шí аре дрепт сь чеарь вíаць пропрíш шí дпdependenty вíсеричеаскь. Dr. Di-stel зиче, кь лимьа мьмеаскь тревзе сь фíе лимьа дпвэдьшмьтэлы деакь кьлтэра аре сь пьп пичюрьл дп попор.

Ап шединца дин 20 Iunie íа кьвэптэл дп каса авлегадилор Министрэ де статэ Штерлинг, шí зиче: кь ва фí кьпоскыт дпалтей case, кьм диета вьгрееаскь а консьлат асьпра vпей adrese, каре сь се аштерьш Maíest. Сале ка рьспне ла кьвэптэл де трон, кьм а фост примить ачееа adrese де амвеле case шí кьм спре презентареа еí ащ фост тримешí амьндой президенци ла Вiena. Маí департе авьче дпайте кьм Maíestatea са кь рескрипты дин 30/18 Iunie а рефьзат примиреа ачелей adrese дин мотивеле авьсе дп рескрипт (везí маí сьс), шí кь дпторкьндьсе прешединци са дпнэт шединць естраordinarie шí кь рещимьл поате аштепта о кьрьндь деслегарэ дп кестивнеа ачеаста ачьта де импортанть (везí маí сьс), кьвэптареа ачеаста са примит кь вп bravo згомotos. Тот аша а кьвэптат шí Minic. Рехберг дп каса магналиор, каре еарьшí са примит кь пьчере. Dып ачееа а лат кьвэптэл Клам Галаси зись: пьрсинд дпалта кась салоньл дьпь презентареа adreseй де мьлцьмить, нэ а фост пичí влэ окы вьскат, шí фíекаре днтре аднаци шí а денэс негрешит жьрэмьнтэл, сь стеа кь крединць ла тоать окасиснеа не партиа Maíestyци сале (bravo! bravo!). Ып астфелй де moment а сосит акьша, есте де тьпгьит, кь релациунеле дп вечина деарь сащ формат астфелй, еле дпсэ таие дп интереселе челоралате цьрй атьт, дпкьт ещ те ам симциг овийгат, а фаче о пропьпере, шí спезьз кь атьт маí мьлт дпвоиреа дпалтей case, фíнд кь дпцелесь еí есте асеменеа, кь ачел ал adreseй де мьлцьмире кьтрэ Maíestatea са. Ещ фак пропьпере, ка дпал. Каса сь вивевоисакь а хотьрж, а се пьне дп протокол о декларициуне, кь тоать вьтэареа демнитэци шí дрептэрилор Maíestyци сале але Ampurташы, се вор привí ка о вьтэаре дп контра днтрегьлыи Империй (bravo! bravo!), ла акьрхí респцере ва пьтеа копта Maíestatea са пьвьтаí ла дпвоиреа шí деводиснеа ачестей case, чí негрешит шí ла крединчоаселе сале поноарь (bravo!). Ачеста есте чеа дпнтэй окасисне ка сь арттьт, кь кьвцтеле кареле ам енцлчат атвчí дп адреса де мьлцьмире, нэ сьпт ворбе гоале, кь деакь ва порьнчí Maíestatea Са, еле се пот фаче фашт (bravo! bravo!) (тоать каса се скоаль спре семьш де дпвоире)!

Гр. Хартинг зиче, кь нэ е дестьл сь се пьп ачестеа дп протокол, чí сь се факь о adrese де лоялитате кьтрэ Maíestatea Са, каре сь шí есприме ечесте симьемпте (bravo! bravo!) апоí зиче маí департе: „Ноí не афьлм дптр'о посцицине критикь, вьде Мзiestatea са тревзе сь дпнтревьиндэзь тоать тьря са спре афачериле дин львнтьр. Орисонтэл есте фоарте тьльвре, шí фíнд кь дпколо де Лаита синьвр пьтаí дин рьтэчире са арьтат Maíestатеí Сале чел маí марэ деспрець дптр'п модь ревотьторий, ва фí Преаппалт ачелешамí о тьпгьере а имей, а азы, кь чеалать жьмьтате а империйлыи вьфисаште ачесте симьемпте, шí кьцеть а колтривьшí тот, ка сь редькь ёршшí ла кьпоштинць не ачееа мьринпшоась пьцисне, каре маí пайнте ла ачьтеа окасисни а дать доведзí де крединць шí де сакрífичий пентрэ империй шí династия дпшпуртеаскь шí кь еа есте гата а спржичи дьпь пьтерí тоате мьсэриле. — Ачеста се дпшпуртэшаште шí caseй авлегадилорь шí стьнга дпнтреагь прекьм шí чептрэлы се рьдйкь спре рекушоштинць. Апоí а мерс о депзтацúрне консьтьтоаре дин прешедителе caseй, дин Прип. Адолъ Шварценберг шí дин Графьл Клам Галас шí се примешде де Maíestaté Са ла 12 бре. Ап 21 Iunie се дескíде ёршшí шединца шí прешедителе рапортэзь че ащ кьвэптат Maíestатеí Сале (е капот ачееа че са пропьсе де Min. Штерлинг шí де Хартинг:) шí кь Maíestatea Са са дпдьрат а респьнде пре кьм вьрмеазь: Фíндь кь ещ сьтэ.

таре хотьржт, ла регьлареа релациунилорь кь Ынгария а цина кь ставеритате нескимьвать де принципí, че íамь пропьвчятэ дп кьвэптареа теа де трон ла дескíдереа сенатэлыи империял, патриотика манфестаре а caseй магналиорь дпшí сервеште спре о адеврать дндестэлире, шí дпшí дь конвцдере, кь ещ пот калкьла ла спржшоана еí шí дп десволтареа маí де партиа а ачестей case. Ещ те фолосекь кь вькьрие де ачеста окасисне, ка сь адьк caseй магналиор рекушоштинца теа шí мьлцьмиреа теа пентрэ демна цинере шí патриотикьлы адеврать австриак симць, каре ла доведит дела дпчепьтэлы сесисней". Ачеста дпшпуртэшире а фостэ примить, кь треí стригьрй де хох! — Dып штирй телеграфиче дин Песта шí Арада фькьтэ аколо марэ сенациуне пьртаре ачеста а сенатэлыи империял шí рьспьнсьлы Ampurташылы кьтрэ Дьпзтацúнеа caseй де сьсэ, дпсэ тоть о атьт са датэ прип ачеста шí ансь ла пьште десваторей дп каса авлегадилорь а сенатэлыи империял, маí вьртос дин партиа фреаптэ, каре на авьт пичí вп ресьлтатэ.

Ап Диета кроатикь се десвьтэ caseа вивисней кь Ынгария. Шрам ворьнд деспре релациунеа комитетэлыи чептрал, зиче: Девиса поастрэ тревзе сь фíе; националитатеа, либертатаеа, чивилсациунеа, шí пропьшереа. — Кькьлевич зиче: Ноí сьптем слави, егала днтрептэцире а тьтэроп национальдиор есте принципьл пострэ, ачеста есте ставерит дп релациунеа комитетэлыи чептрал, ещ дарь сьпт пентрэ ел. Епископьл Соич, зиче кь кончесиснеа дрептэрилор егале аде тьтэроп поноарьлор Ынгарией есте conditio sine qua non, а вивисней кь Ынгария, Ынгария нэ поате фаче нимик синьгрь; нэ се поате кончече молпопозьл стьпвьпирий, кьчí ачеста ар фí торьнтэлы националитатеí шí либертатеí, ар фí синьчидере. Ар фí фост виве ка магарий сь фíе пропьвчят де лок ла дпчепьтэл диетеí егалитатеа тьтэроп поноарьлор, нэ маí кь промисисни нэ не пьтем дндестэлы, сь не деа гаранциí, апоí вькьрос не vom вни кь еí „Gvosdanovits“ зиче, кь магарий ащ штист стилиса релациунеле дин 1848. спре ставеритатеа проприей либертэциí, шí национальтециí а лор, еа а креат лециí, каре ащ нимичитэ челе маí сьпнте дрептэри але тьтэроп пьцисдилор. Рацки ворьнд деспре tendinца магарь а се дптинде пьпь ла Балкан шí мареа адриатикь, лапьдь политика националь магареаскь, шí ле спьне, сь се лесе де сьпремащие, кьчí пьциснеле, киемесе еле словачí орй сьрвй, рьсинй орй ромьни чер дела магарий кь тотэ дрептэл пьнсьмаí егала днтрептэцире политикь, чí шí националь, кьчí фьрь национала егала днтрептэцире нэ се поате кьцета политика вьгрескь, шí кь мареле Magyar Ország кь политика магарь се ва едифика не пьсип. — Бьтрьпьл кардинал шí Архиепископ Хавлик а зис, кь магарий сь декларе маí пайнте, де че ар дптра кроаций кь еí дп негочиациуни, кь се вор дптоарче ла калеа ледьить, не кареа дп а. 1848 ащ пьрсито фашт кь троньл шí кь тоатэ Австриа. — Диета ачаста а вотат о adrese де кондсьререа Maíestатеí Сале Ampurтеасей пентрэ алтерареа сьпьтэциí, пентрэ каре а мьлцьмит Maíest. Са дпшпурташ прип Телеграм. Ачеста авькьнд Баньл дп диетэ са примит кь Живю. Ап шединцеле каре сащ дпнэт маí департе са десвьтэ тотэ каса вивисней кь Ынгария.

Кь Ньмерьлы ачеста дпкеиетэ семестрэлы дптьшй, шí де ачí дппайнте се ва тримите „Телеграфьлы ромьнэ“ пьтаí ла ачей Domni, карий сьпт препьстеради не тот анэлы, орй ащ репоит сащ ворь репои препьстерациунеа шí не семестрэлы ал домеа. Пьзлыкьлы дрепт ва шти жьдека, кь атжтэ Редакционеа „Телеграфьлы ромьнэ“ нэ а кьрдатэ остепелеле, кьтэ шí Едитэра келтэиала а дндестэлы не опоради четиторий дьпь пьтинць, дпмьлциндь дпсемпнатэ материаль евенемптелор демне де шьшт шí прип ачеста дьнд о есциндере дпсемпнатэ шí жьрналэлы пострэ.